

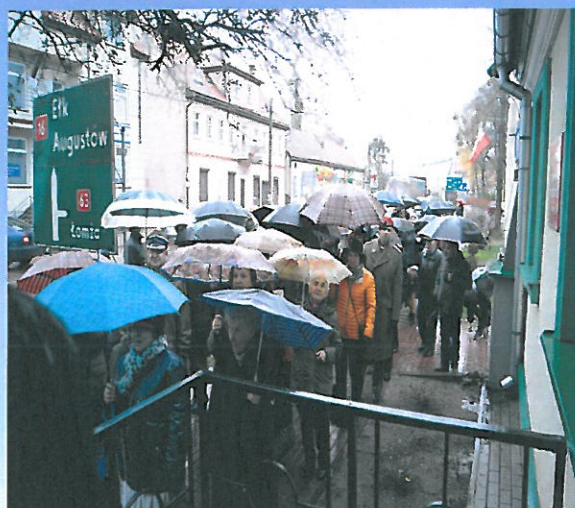

Powstanie muzeum

- **17 czerwca 2015 r.** - Rada Miejska w Orzyszu podejmuje uchwałę w sprawie utworzenia Muzeum Wojska, Wojskowości i Ziemi Orzyskiej w Orzyszu
- **20 sierpnia 2015 r.** - Burmistrz Orzysza powierza obowiązki Dyrektora Beacie Szymankiewicz
- **Wrzesień** - ogłaszamy zbiórkę eksponatów „Podaruj muzeum eksponat”
- **Rozpoczynamy tworzenie wystawy stałej „Z dziejów Orzysza” (scenariusz i komisariat dr Jerzy Łapo)** przy wsparciu finansowym Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z udziałem wolontariuszy-pasjonatów historii.

10 listopada 2015 r. w przeddzień Narodowego Święta Niepodległości
dokonano uroczystego otwarcia muzeum.

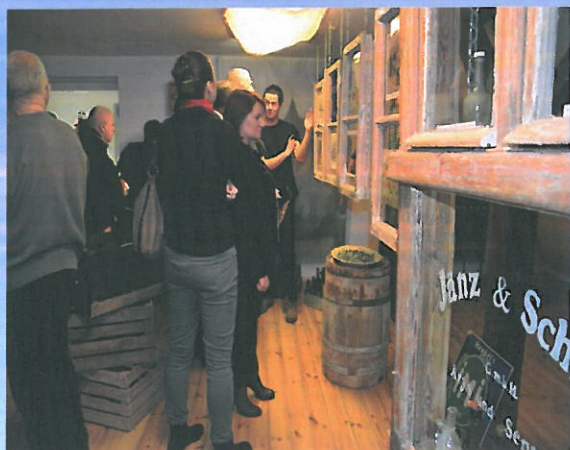

Działalność wystawiennicza

Dzięki podjętej współpracy z IPN Oddział w Białymstoku, Olsztynie, Warszawie, Muzeum Niepodległości w Warszawie zaprezentowaliśmy wystawy czasowe, m.in.:

- "Stan wojenny na Warmii i Mazurach",
- „Obchody Milenium Chrztu Polski (1966)-kraj i region”,
- „Fenomen Solidarności. Migawki z dziejów Polski 1980-1981”,
- „Dni Powstania – Warszawa 1944”,
- „Polska Walcząca”,
- „Epopcja Legionowa”,
- " Sybiracy. Deportacje obywateli polskich w głąb ZSRR 1939-1941".

„Manufaktura Arys” - wystawa przygotowana przez Stowarzyszenie Gruss aus Arys.

„Znikające i nieistniejące wsie Gminy Orzysz...” - wystawa przygotowana przez Fundację Poligonu Kultury Gorzekały. Inspiracją dla stworzenia wystawy były spotkania z Karin Matray z domu Neuman córką leśniczego, urodzoną w leśniczówce w Gorzekałach przed wojną, która zaszczyliła nas swoją obecnością podczas spotkania.

„Orzysz...stacja kolei żelaznej pomiędzy Olsztynem a Ełkiem” - wystawa przygotowana we współpracy z Jarosławem Gardockim, pasjonatem kolei i fotografii.

„Poeci ze spalonego miasta” - wystawa przygotowana przez Muzeum z okazji 73 rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego.

Skrzydła Niepodległej – wystawa zorganizowana na 100-lecie Niepodległości. Na wystawie znalazło się kilkadziesiąt modeli samolotów, kolekcja znaczków pocztowych i książek z prywatnych zbiorów Zbigniewa Włodkowskiego Burmistrza Orzysza.

„Orzyskie historie” - wystawa przygotowana przez Muzeum, prezentowała zbiory pochodzące od darczyńców dotychczas nigdzie nie prezentowane.

Ekspozycja była podziękowaniem i ukłonem skierowanym do darczyńców, którzy aktywnie włączyli się w proces tworzenia naszej instytucji.

„Co kryje szafa Babci?” - wystawa przygotowana przez Klub Seniora przy Polanie Kultury

Prelekcje, spotkania

 MUZEUM
 WOJSKA,
 WOJSKOWOŚCI
 I ZIEMI ORZYSKIEJ
 W ORZYSZU

zaprasza
 na wydarzenie
 w siedzibie Muzeum
 ul. Giżycka 9

**Kulturowa partyzantka,
 czyli o tajnym nauczaniu
 w polskiej historii**
 dr Waldemar Brenda

26 października 2023 r., g. 18.00

**CZWARTKOWE
 SPOTKANIA
 MUZEALNE**

 MUZEUM
 WOJSKA,
 WOJSKOWOŚCI
 I ZIEMI ORZYSKIEJ
 W ORZYSZU

zaprasza
 na wydarzenie
 w siedzibie Muzeum
 ul. Giżycka 9

Zakamarki niepodległości 1918-1922
 prowadzący: Jacek Foszczyński

30 listopada 2023 r.
 godz. 18.00

Zadanie współfinansowane przez granty Unii Europejskiej
 Europejski Fundusz Regionalny - Innowacja

**CZWARTKOWE
 SPOTKANIA
 MUZEALNE**

Spotkanie z byłymi mieszkańcami Orzysza

Promocja publikacji „Mazur opowiada swoją historię” Helmuta Laski, która ukazała się w Niemczech w 2011 roku. Dzięki staraniom dr Adama Żaboklickiego została przetłumaczona na język polski. Publikacja zawiera wspomnienia Mazura, który urodził się w latach trzydziestych, wychowywał się i młodość swą spędził wraz z rodziną w miejscowości Góra do roku 1963, kiedy to z rodzicami i trojgiem rodzeństwa wyjechał na stałe do NRD.

Regionalne obchody DNI KATYŃSKICH „Katyń Ocalić od zapomnienia”

Powiatowe Dni Sybiraka

Działalność edukacyjna

Cieszymy się, że działalność edukacyjna naszego Muzeum zaczyna być zauważana i doceniana. Wizyty przedszkolaków oraz dzieci i młodzieży szkolnej są również lekcją dla nas - obserwujemy jak maluch widzi przeszłość, z jaką ciekawością zbiera informacje i chłonie historię. Uważamy, że czas spędzony na poznawaniu historii naszej Małej Ojczyzny, dziedzictwa kulturowego Mazur, Ziemi Orzyskiej, któremu towarzyszy rozmowa, zabawa czy warsztaty pozostanie w pamięci maluchów na długie lata. Edukację prowadzimy poprzez warsztaty, gry i zabawy interaktywne, lekcje muzealne, konkursy.

W 2023 r. zrealizowano 37 lekcji muzealnych i warsztatów dla 708 uczestników.

„Fenomen Solidarności. Migawki z dziejów Polski 1980-1981” - otwarta lekcja historii przygotowana przez nauczycieli Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Orzyszu mająca na celu upamiętnienie Dnia Wolności.

„Obchody Milenium Chrztu Polski (1966)-kraj i region” - otwarta lekcja historii przygotowana przez młodzież Liceum Ogólnokształcącego w Orzyszu.

Zaprasza na spotkanie z cyklu:
Lekcje młodego muzealnika
**Co? Gdzie?
Kiedy?**

W związku z 298 urodzinami Orzysza
tematem lekcji będą:
Pieczęcie i herby
symbole w życiu miasta

Lekcja przeznaczona dla uczestników oddziału: sąc pędzi
od 1 do 16 marca w godzinach 9-16.10.16

Telefon kontaktowy: 570 301 827

**CZY ZNACIE DZIADKA
DO ORZECHÓW?**

WIEŚNIACI I PRZYWITAJĄ SIĘ
DZIECIOM PRZETWARTY PRZEWODY W KOLEJNYCH KRAJACH
A NIEMIECZANIE OBALECIĄ BALCIEC? DZIECI DO ORZECHÓW PATRZA
NA NAS W ODRĘBIE ŚWIĄTECZNYM Z KRAJEM RYBAŁA KRAJEM
MY WAM POWIEMY PRZECZYTAMY, POKAZEMY!

**DZIADEK
DO ORZECHÓW**

**ZAPRASZA DO
ŚWIĄTECZNEJ
KRAINY
W MUZEUM**

RAZEM SPEDYMY PRZEDŚWIĄCZNY CZAS
POZNAJĄC MAGICZNE HISTORIE
A NA KONIEC SPOTKANIA – KĄPIEŁO WYKONA
WŁASNA OZDOBE

**6-15
GRUDNIA
2023 R**

ZAPISY POD NR TEL. 570 301 827
OPŁATA: 4ZŁ/OSOBA, OPIEKUNOWIE – BEZPŁATNIE

Ferie

**[ORZYSZ]
WOJSKOWA
STOLICA POLSKI**

**MUZEUM
WOJSKA
WOJSKOWOŚCI
I ZIEMI ORZYSZKIEJ
W ORZYSZU**

W MUZEUM

Elektryzujące zajęcia, pocztowe tajemnice,
zagadki twierdzy i zamku, inspirujący Orzysz,
przygoda z aeronautyką

„Jak Michał nie został żołnierzem” – zadanie dofinansowanie ze środków Samorządu Województwa Warmińsko - Mazurskiego. Realizacja przedsięwzięcia we współpracy ze Stowarzyszeniem im. Michała Kajki w Ogródku oraz Muzeum Michała Kajki w Ogródku. Projekt obejmował przeprowadzenie pięciu innowacyjnych warsztatów, regionalnego konkursu na fraszkę wojskową oraz organizację spotkania literackiego „U Kajki”.

Warsztaty „Jadą huzary” – w ramach zajęć uczestnicy malowali na glinianych płytkach motywy inspirowane wykładem oraz tradycyjnym wzornictwem mazurskim. Młodzież poznała historię mazurskich pieców oraz charakterystyczne cechy malowanych kafli, na których często umieszczano wizerunki żołnierzy - piechurów, huzarów.

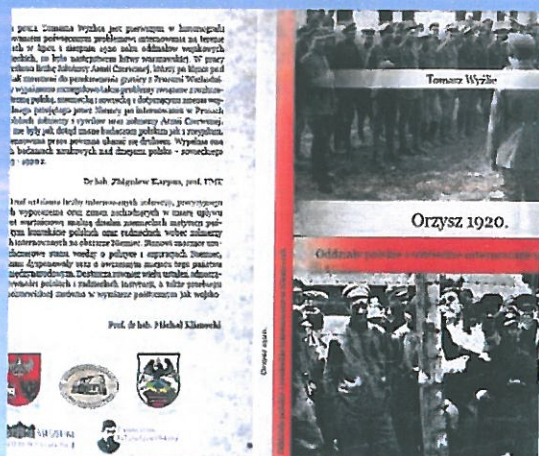

Warsztaty „Czy wojak musi mieć wąsy” - popularnonaukowy wykład wraz z prezentacją multimedialną na temat historii nowożytnego umundurowania oraz mód panujących w wojsku w różnych okresach oraz warsztaty plastyczne w trakcie, których uczestnicy tworzyli maski żołnierzy z wybranych okresów historycznych.

Działalność wydawnicza

Pierwsza muzealna publikacja aut. dra Tomasza Wyżlica „Orzysz 1920.
Oddziały polskie i sowieckie internowane w Niemczech”.

Seria wydawnicza „Krajobraz kulturowy Ziemi Orzyskiej” I wojna światowa – cmentarze i pomniki, aut. Jerzy Łąpo, Adam Rajkiewicz

Seria wydawnicza „Krajobraz kulturowy Ziemi Orzyskiej”

„Ziemia Orzyska. Dziedzictwo archeologiczne”, dr Jerzy M. Łapo

„Arys... Pamiętam takie miasto”, Katarzyna Galczak

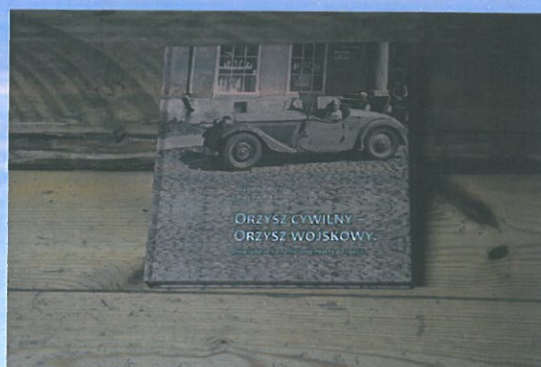

Seria wydawnicza „Krajobraz kulturowy Ziemi Orzyskiej”

„Cmentarz wojenny z czasów I wojny światowej w Cierpiętach. Historia i przywracanie pamięci”, Małgorzata Karczewka i Maciej Karczewski

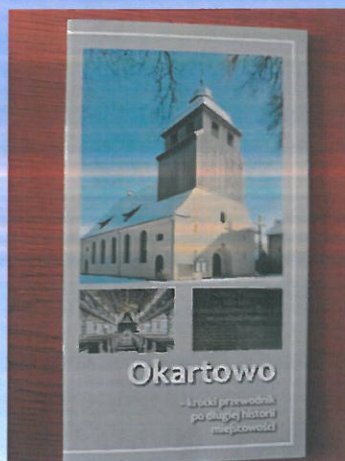
„Orzysz cywilny- Orzysz wojskowy. Dwa spojrzenia na historię miasta po 1945 r.”, Waldemar Brenda, Wiesław B. Łach

Seria wydawnicza „Krajobraz kulturowy Ziemi Orzyskiej”
 „Ameryka, Wyspa Zaręczynowa i wilki na straży, czyli pozdrowienia z Orzysza”, Jerzy Łapo, Katarzyna Galczak

Przewodniki historyczne: „Spacer ścieżkami orzyskiej historii”,
„Okartowo- krótki przewodnik po długiej historii miejscowości”.

„Spacer ścieżkami orzyskiej historii” najwyżej oceniony projekt
w konkursie ogłoszonym przez LGD Mazurskie Morze otrzymał
dofinansowanie w wysokości 65.427,00 zł z Programu Operacyjnego
"Rybnactwo i Morze". Całkowita wartość projektu 77.511,88 zł.

Organizacja imprez i wydarzeń

Muzeum zdobywa najwyższą nagrodę w IV edycji konkursu pn. „Odkryj swój skarb”, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Kultury na najciekawsze działania edukacyjne związane z lokalnym dziedzictwem kulturowym za projekt "Miniaturowe miasto. Stworzenie makiety dawnego Rynku Orzysza".

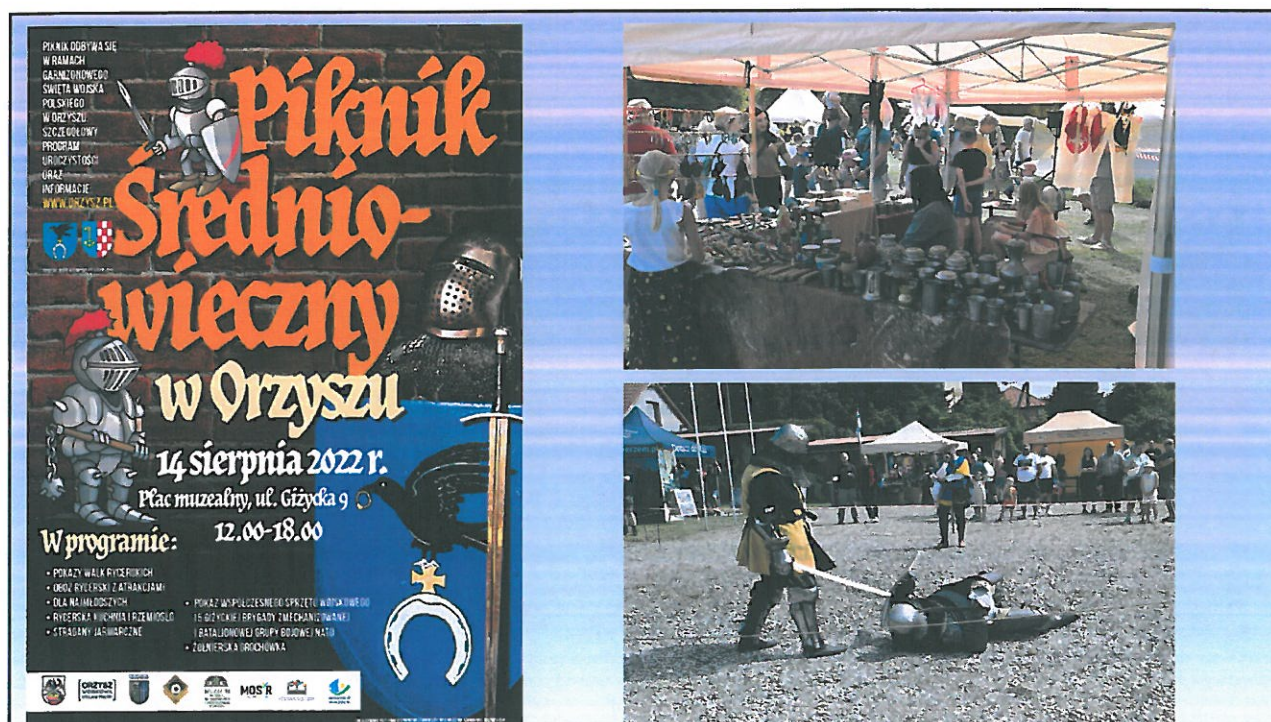
Gra terenowa „Śladami Orzyskiej historii”

Inscenizacja historyczna

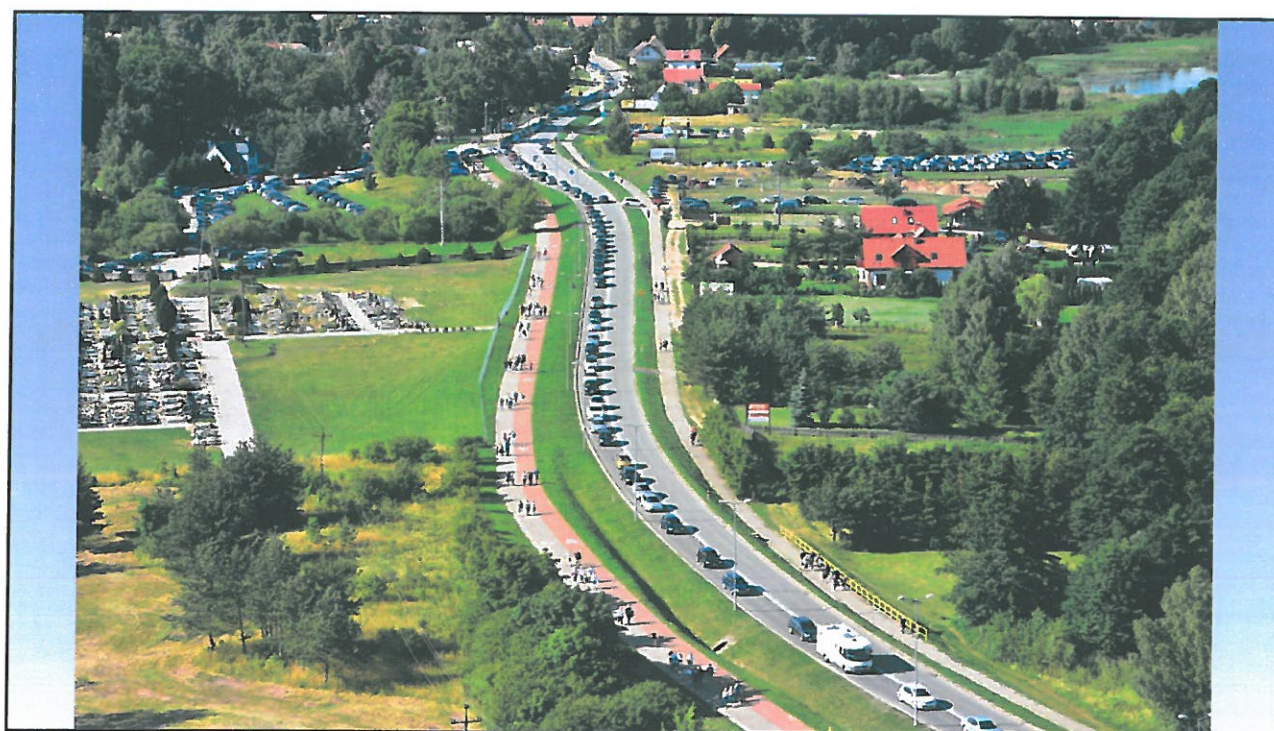

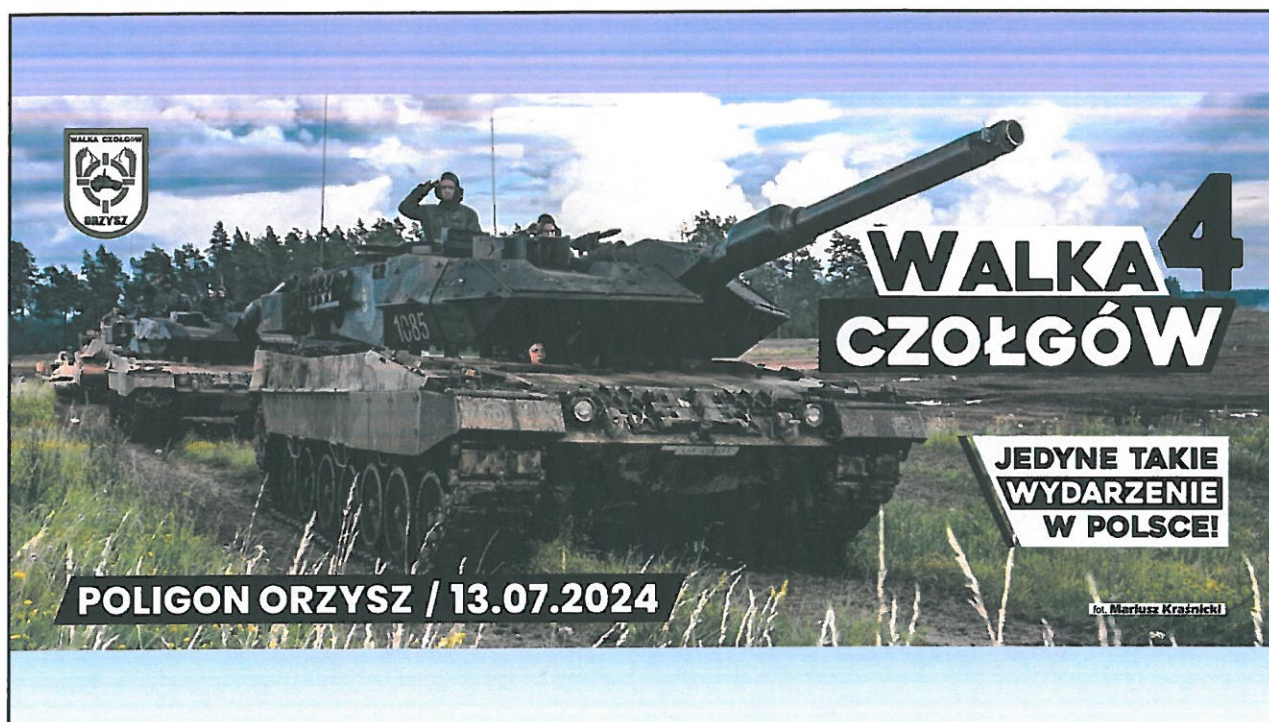

Piknik historyczny w ramach obchodów Garnizonowego Święta Wojska Polskiego w Orzyszu

Walka czołgów

Uroczystości o charakterze państwowym

W roku 2023 odwiedziły muzeum łącznie 2532 osoby,
w tym w grupach zorganizowanych 1638 osoby

Pozyskiwanie eksponatów

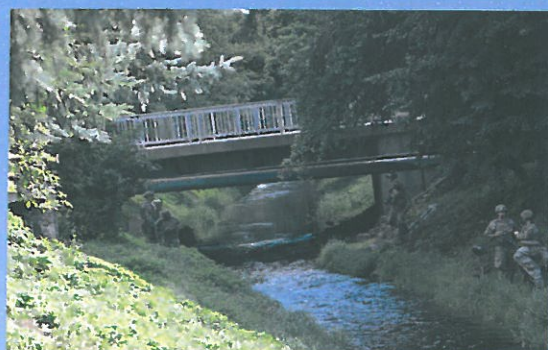
Na dzień 31 grudnia 2023 roku w księgach inwentarzowych ujęto:
1315 muzealiów w pozycjach inwentarzowych, w sztukach 1576;
303 pozycje inwentarzowe depozytów, w sztukach 362.

27 lipca 2016r. na placu muzealnym stanął pierwszy pojazd gasienicowy -
czołg T-34 oraz armata ppanc. 76 mm wz.42

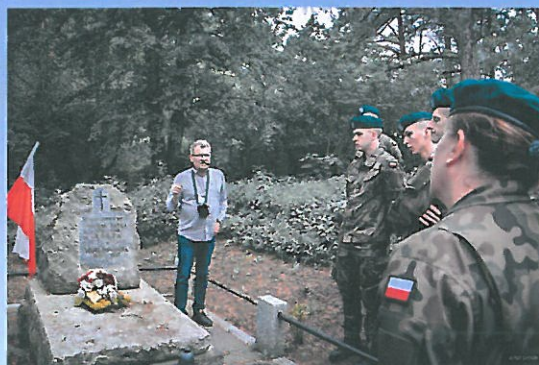
Renowacja czołgu przez wolontariuszy

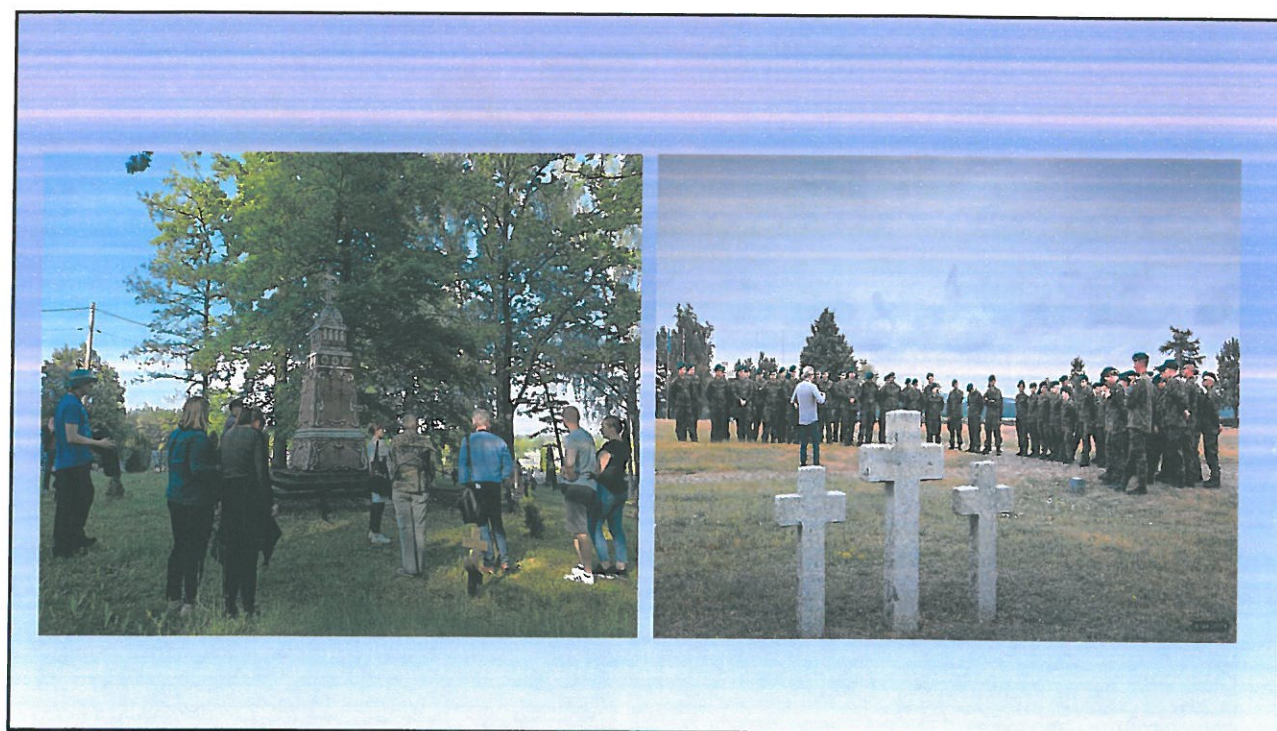

W 2023 r. Muzeum uruchomiło i obsługiwało Punkt Informacji Turystycznej

Współpraca z Warmińsko-Mazurskim Oddziałem PTTK

Rozwój inwestycyjny

- Realizacja projektu „Budowa terenu rekreacyjnego oraz utworzenie ścieżki dydaktycznej przy Muzeum Wojska, Wojskowości i Ziemi Orzyskiej w Orzyszu wraz z infrastrukturą towarzyszącą-elementem aktywności szlaku turystycznego po Wojskowej Stolicy Polski”. Inwestycja dofinansowana ze środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, Poddziałanie 6.2.3 Efektywne wykorzystanie zasobów, której realizatorem jest Gmina Orzysz.
- Kwota dofinansowania wynosi 434 220,04 zł, co stanowi 83 % całości zadania.

„Rybacy i wojownicy-organizacja stałej wystawy muzealnej wraz z systemem zabezpieczeń elektronicznych” w Programie Operacyjnym „Rybacko i Morze” na lata 2014-2020.

„Utworzenie miejsca atrakcyjnego turystycznie poprzez rewitalizację skweru miejskiego”, współfinansowanie ze środków Unii Europejskiej w Programie Operacyjnym „RYBACTWO I MORZE”.

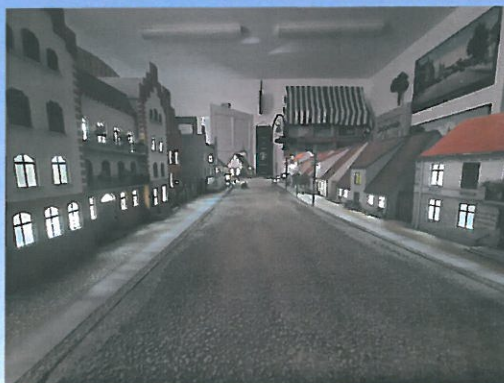
W ramach projektu przeprowadzono rewitalizację placu znajdującego się w samym centrum miasta przy Pomniku 1920. Inwestycja polegała na wykonaniu nowych ciągów komunikacyjnych, sieci teletechnicznej, studni systemowych, zamontowaniu kamer, przebudowie oświetlenia terenu, zainstalowaniu elementów małej architektury (ławki, tablice informacyjne, maszt stalowy), wykonaniu trawników oraz muralu o tematyce historycznej, upamiętniającego 100 rocznicę Bitwy Warszawskiej (autorstwa Vinci).
Całkowita wartość projektu 208.792,37 zł, dofinansowanie 156.650,00 zł.

„Budowa przystani na szlaku kajakowym „Śladami Michała Kajki” wraz z infrastrukturą towarzyszącą” to tytuł projektu, który otrzymał wysoką-trzecią lokatę w konkursie p.n. „Łączy nas turystyka”, ogłoszonym w 2020 r. przez Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Na placu muzealnym w malowniczym miejscu bezpośrednio przy rzece Orzyszy wybudowano przystań kajakową.

„Miniaturowe miasto. Stworzenie makiety dawnego Rynku Orzysza” - projekt dofinansowany ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury-państwowego funduszu celowego. Całkowita wartość projektu 44.050,00 zł. Kwota dofinansowania ze środków MKDNIŚ 35.000,00 zł.

„Orzyskie centrum muzealno-edukacyjne – stworzenie nowoczesnej przestrzeni poprzez doposażenie Muzeum Wojska, Wojskowości i Ziemi Orzyskiej w Orzyszu.”

Całkowita wartość projektu 543.465, 99 zł, współfinansowanie ze środków Unii Europejskiej z programu RPO w kwocie 450.192,53 zł.

Zakup 40 szt. audio przewodników wraz z opracowaniem scenariusza, nagraniem lektorskim w języku polskim i języku angielskim, z audiodeskrypcją. Oprowdzenie indywidualne osób niesłyszących i niedosłyszących poprzez wpięcie tzw. pętli indukcyjnej.

Dostosowanie strony internetowej do standardów WCAG 2.1 na poziomie AA

www.muzeumorzysz.pl

„Renowacja cmentarza wojennego w Cierzpiętach” -zadanie dofinansowane ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury” realizowane przez Urząd Miejski w Orzyszu oraz Muzeum Wojska, Wojskowości i Ziemi Orzyskiej w Orzyszu.

Renowacja cmentarza z czasów I wojny światowej w Cierzpientach

" Utworzenie Centrum muzealno- edukacyjnego. Remont i adaptacja budynku na potrzeby działalności muzeum w Orzyszu- etap I". Zadanie dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury- państwowego funduszu celowego. Realizacja inwestycji w 2021 roku. Całkowity koszt projektu: 546 836,40zł. Dofinansowanie MKDniS w kwocie 290.000,00 zł.

Utworzenie centrum muzealno-edukacyjnego. Adaptacja budynku na potrzeby działalności muzeum w Orzyszu - etap II-zadanie dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury- państwowego funduszu celowego w kwocie 650.000,00 zł. Całkowity koszt projektu to 1.007.646,46 zł

Utworzenie centrum muzealno-edukacyjnego. Adaptacja budynku na potrzeby działalności muzeum w Orzyszu - etap III-zadanie dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury- państwowego funduszu celowego w kwocie 479.749,38 zł. Całkowity koszt projektu to 631.166,14 zł.

21 marca br. nastąpiło uroczyste otwarcie nowego obiektu muzeum.

Otwarcie wystawy "Udział polskich żołnierzy w wojskowych misjach zagranicznych".

„Okartowo, kościół p.w. Niepokalanego Serca Najświętszej Marii Panny z 1799 r. - prace konserwatorskie elewacji kościoła.” Całkowita wartość projektu 240 016,51 zł, dofinansowanie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 155.000,00 zł.

